

Датум 12.04.2013.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ КОЈУ ЈЕ ПРИЈАВИЛА
МР НАТАША АНЂЕЛКОВИЋ ПОД НАСЛОВОМ

**„Однос карневализације и обликовања идентитета у Другој књизи Сеоба и Дневник
Чарнојевићу Милоша Црњанског у европском контексту представљеном делима
Сенилност Итала Звева, Чаробни брег Томаса Мана, Мајстор и Маргарита Михаи
Булгакова и Александријски квартет Лоренса Дарела“**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

08.11.2007, Наставно-научно веће Филолошки факултет Универзитета у Београду [Кликните да бисте почели унос текста.](#)

Одлуком 2434/1, 08.11.2007. Научно-наставног већа Филолошког факултета

Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта мр Наташа Анђелковић. Будући да је у првобитној формулацији теме било неких недоумица, сада када је кандидаткиња завршила своје истраживање и написала цео рад који се уз мање корекције може узети у разматрање и проследити за писање извештаја и одбрану, комисија сматра да у духу академске концилијантности, и не одустајући од свог стручно образложеног становишта, те недоумице могу да се отклоне малом корекцијом наслова теме коју је Наставно-научно веће једном већ усвојило. Из тих разлога иста комисија подноси овај предлог попуњен према у међувремену прилагођеном обрасцу, уверена да ће Веће тему коју је једном већ разматрало незнатно термилошки кориговати и тако омогућити да се без примене других одредаба начини неопходан корак ка предају већ написаног рада.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Александар Јерков, ванредни професор за ужу научну област српска књижевност 20. века (2011), Филолошки факултет Универзитета у Београду.
2. др Зоран Пауновић, редовни професор за ужу научну област енглеска и америчка књижевност (2006), Филолошки факултет Универзитета у Београду.
3. др Жељко Ђурић, редовни професор за ужу научну област италијанистика (2008), Филолошки факултет Универзитета у Београду.
4. [Кликните да бисте почели унос текста.](#)
5. [Кликните да бисте почели унос текста.](#)

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Датум рођења: 20.09.1977, Београд

Образовање:

2010 (октобар–децембар) Универзитет Мартин Лутер Хале-Витенберг, Немачка - докторско истраживање

2008. Филолошки факултет Универзитета у Београду – прихваћена тема за израду докторске дисертације

2002–2006 Филолошки факултет Универзитета у Београду – постдипломске студије, смер: наука о књижевности, одб магистарски рад с темом „традиционално и ново у дубровачким пасторалама касне ренесансе“

1996–2001 Филолошки факултет Универзитета у Београду – основне студије, смер „Српска књижевност и језик са општем књижевношћу“

Професионално искуство:

2002–2008 Издавачка кућа Плато, радно место: менаџер за односе са медијима

2008– и даље Издавачка кућа Плато, радно место: уредник

2002 – и даље – књижевна критика у магазинима и дневним листовима (Политика, Блиц, Печат, Европа, Блиц Њуз, Репортер...

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

- „Време карневала у Александријском квартету Л. Дарела“, у: зборник „Аспекти времена у књижевности“, Београд, Институт за књижевност и уметност, 2012.
- „Тужна предигра комедије“, у: Савременик, бр. 201-202-203/2012
- „О књизи ’Теорије смеха’ Игора Перишића“, у: Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, Београд, Филолошки факултет, 2011
- „Сасинове пасторале“, у: Књижевни магазин, година 2, бр. 7, 2002.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат Наташа Анђелковић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

Професор Александар Јерков добро познаје кандидаткињу како са студија тако и током вишегодишњег рада и истраживања. Основа тема рада је дело Милоша Црњанског, кључни текст српске књижевности 20. века који је професор Јерков предавао током читавог наставног периода на Филолошком факултету, а по позиву и на другим универзитетима у земљи и иностранству, и о којем је писао више радова, између осталог и у својој докторској дисертацији. Теоријски проблеми тумачења прозе, које је предавао и на докторским студијама и писао о њима у више студија, те интерес за методолошко обликовање компаративног приступа савременој српској књижевности, омогућују му да успешно води ову дисертацију.

За ментора је предложен др Александар Јерков, ванредни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за српску књижевност.

Извод из библиографије ментора

Smisao (srpskog) stiha. Knjiga prva: de/konstitucija, Beograd/Požarevac, Institut za književnost i umetnost/Edicija Braničevo, 2011.

Smisao (srpskog) stiha. Knjiga druga: samo/osporavanje, Institut za književnost i umetnost/Edicija Braničevo, Beograd/Požarevac, 2010.

POETIKA BORISLAVA PEKIĆA, uredili Petar Pijanović i Aleksandar Jerkov, Beograd, Službeni glasnik/Institut za književnost i umetnost, 2009.

Александар Јерков: Поетичко изгнанство и немогуће бекство од себе, у Егзил(анти): књижевност, култура, друштво, ур.

Драган Бошковић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2012.

„Intrakulturni prostor razlike od radikalnog zla do banalnosti dobra“, u: Srpski jezik, književnost, umetnost, knj.2, Južnoslovenske/evropske paradigme u srpskoj književnosti, uredio Dragan Bošković, Kragujevac, Filološko-umetnički fakultet, 2009.

„Metodologija prijatelja znanja“ u: Robert Hodel, *Diskurs (srpske) moderne*, Beograd, Filološki fakultet/Institut za književnost i umetnost, 2009.

Комисија сматра да др Александар Јерков испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област српска књижевност 20. века.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

1.

Предлаже се незнатна термилошка корекција формулације назива тезе (наслова) претходно пријављене теме која је одобрена на научно-наставном већу Филолошког факултета од 13. марта 2008, под бројем: 447/1

Комисија закључује да је назив тезе „Однос карневализације и обликовања идентитета у Другој књизи Сеоба Дневнику о Чарнојевићу Милоша Црњанског у европском контексту представљеном делима Сенилност Итало Звева, Чаробни брег Томаса Мана, Мајстор и Маргарита Михаила Булгакова и Александријски квартал Лоренса Дарела“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. Одређење теме:

Овај рад требало би да покаже како се мотив карневала, а у извесној мери и поетичке последице поступка карневализације, јављају у књижевности модернизма. Милош Црњански, Томас Ман, Лоренс Дарел, Михаил Булгаков и Итало Звево стварали су у једном књижевноисторијски широко схваћеном модернистичком периоду. То је време високе грађанске културе чији су обичаји и правила често бивали исувише искључиви и захтевни за обичног „грађанина“, њеног припадника, те је један од видова индивидуалног или колективног одушка могао да буде карневал. Отуда се овај мотив готово као по једној вишој законитости јавља у делима која су овде узета у разматрање. Посебан задатак је компаративни приступ визијама карневала и његовог инкорпорирања у делима Милоша Црњанског и великих писаца европског модернизма. Карневал се код неких од најважнијих писаца прве половине двадесетог века јавља у неколико видова. Формално, као празнични део године током којег се одвија радња или део радње и потом на различите начине бива уткан у само ткиво дела (*Александријски квартал*), као позадина радње (*Сенилност*) или се нигде експлицитно не помиње, али сама структура дела и слика света, нека развијена сцена и позиција јунака карневалски (*Чаробни брег*, *Мајстор и Маргарита*).

Проблему карневала у делу Милоша Црњанског није до сада посвећена велика пажња. Сам мотив карневала не доминантно место у оном смислу да се непосредно одвија или дословно појављује, али за одређивање идентитета његових ликова, за објашњавање раскола између појавности и душе Црњансковог човека, карневал има важну улогу.

Како је питање идентитета једно од главних питања модернизма, анализа назначених делова у делима ових писаца указује на везу карневала и идентитета, односно на то да је питање карневала увек питање идентитета. Исто тако, на различитим примерима и различитим приповедачким поступцима и поетикама писаца биће могуће да се уочи које су све изражајне могућности карневала, у којој мери се он модификује у књижевности модернизма у

односу на свој изворни облик, као и који су то аутентични карневалески елементи у књижевности двадесетог века. Коначно, изучавајући карневал у делима четворице европских писаца прве половине двадесетог века, биће могуће да се разуме „књижевна клима“ у којој су настајала и дела Милоша Црњанског. Компративно виђење карневала указује на поетичка подударња и надовезивања и одрђује високи положај Црњанског у токовима европске књижевности.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложеностју, актуелностју и значајем, важностју целе области поетичких питања предложених у изради дисертације, одговарајући добром академском стандарду и да га треба прихватити, а да су очекивани резултати овог истраживања важни за србистику компаратистику српске књижевности.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од шездесет библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо неколико јединице најзначајнијих за истраживање:

Михаил Бахтин, *Проблеми поетике Достојевског*, Београд, Нолит, 1967

Михаил Бахтин, *Франсоа Рабле и народна култура средњег века*, Нолит 1978

Михаил Бахтин, *О роману*, Београд, Нолит, 1989

Пол Рикер, *Сопство као други*, превео, Београд, Јасен, 2004

Александар Јеков, „Рађање романце о национу из духа тргичког сна“, у: Трећи Програм, I-IV, 1992

Мило Ломпар, *О завршетку романа. Смисао завршетка у роману Друга књига Сеоба Милоша Црњанског*, Београд, Рад, 1995.

Никола Милошевић, *Романи Милоша Црњанског*, Београд, СКЗ, 1970

4. циљеви истраживања

Циљеви: Указивање на присутност мотива карневала и поетичких последица карневализације у два романа Милоша Црњанског, те постављање дела Милоша Црњанског у шири контекст модернизма, те назнака поетички одређеног корпуса модернистички карневалеских дела европских писаца.

Хипотезе:

Однос слике карневала, поетичких трагова карневализације у наведеним делима и одређење идентитета јунака су у тесној вези. Очигледна тешкоћа да се превазиђе јаз између сопствене перцепције властитог идентитета и онога што он стварно јесте, решава се „карневалом идентитета“. Увођењем карневала или улажењем у карневал, јунаци могу да буду оно што нису, да би тако досегнули оно што стварно јесу. Поставши неко други у карневалу, они се удаљавају и одвајају од свог идентитета, који је самопоимање, али одабир специфичне карневалске улоге или маске води их ка њиховом истинском идентитету. Карневал се тако указује као спона или дијалогски мост између субјективног и објективног идентитета. Својом амбивалентном природом, он карневалског јунака, удаљавајући га од самог себе, приближава самоме себи.

5. очекивани резултати

Ново позиционирање сегмента стваралаштва Милоша Црњанског, прикључивањем менипско-карневалској традицији европског романа; осветљавање овог сегмента његовог стваралаштва из позиције филозофије идентитета; издвајање јединственог значењског и мотивационог језгра код Црњанског и четири европска писца прве половине 20. века; проистеклог из заједничке жанровске традиције

6. план рада

Прва етапа рада односиће се на постављање теоретске платформе о карневализацији књижевности и појму идентитета. Друга етапа рада представљаће анализу текста на основу постављеног теоретског предлошка. Трећа етапа рада значиће извођење закључака након синтезе свих претходних поступака. Све ове фазе су у овом тренутку већ завршене и рад је у целини написан.

7. методе истраживања

Савремена поетика и нарратологија, херменеутика идентитета, књижевноисторијска и компаративистичка анализа текста засновано на проучавање литературе о књижевним делима и теоријске теоретске литературе о карневализацији књижевности и о идентитету; синтеза истраживања и шири закључци.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је Мр Наташа Анђелковић подобна за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области српска књижевност 20. века

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Александар Јерков подобан ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду потврди своју позитивну оцену о подобности кандидата Мр Наташе Анђелковић и незнатне термилошки кориговане формулације раније већ предложене и усвојене теме докторске дисертације, „**Однос карневализације и обликовања идентитета у Другој књизи Сеоба и Дневнику о Чарнојевићу Милоша Црњанског у европском контексту представљеном делима Сенилност Итала Звева, Чаробни брег Томаса Мана, Мајстор Маргарита Михаила Булгакова и Александријски квартет Лоренса Дарела**“ а да се за ментора именује др Александар Јерков, ванредни професор Филолошког факултета у Београду.

Потписи чланова комисије:

1. проф. др Александар Јерков

2. проф. др Жељко Ђурић

3. проф. др Зоран Пауновић

5.